

REVIFADA

L'exemplar d'*El Mensajero* d'1/5/1926 (p. 105) publicà la notícia signada per l'escalenc Francesc Quintana: "El 29 de març passat celebràrem una reunió extraordinària en la que es projectaren, per mitjà de l'anomenada 'llanterna màgica', unes plaques molt boniques, en colors, que tracten de la mort i la resurrecció de Jesús. La reunió se celebrà en el menjador de casa nostra i resultà insuficient per a tantes persones que hi acudiren. Havent agradat tant la projecció, decidírem celebrar una altra reunió en un local més espaiós i pensàrem llogar el cine d'aquesta vila que, amablement, ens va cedir el seu propietari. El divendres següent tinguèrem una altra reunió en la que hi assistiren unes quatre-centes persones (...)"

La mateixa revista comunicava a la p. 258 de 15/11/1926: "El pastor Samuel Vila ha visitat últimament l'Empordà on, en companyia del pastor Muniesa, ha pronunciat algunes conferències a l'Estartit, l'Escala i Figueres. A l'Escala, la reunió es celebrà al Cinema Sureda on més de dos-centes persones escoltaren atentament la conferència que el Sr. Vila donà sobre la vida de David Livingstone"; aquest missioner i explorador evangèlic escocès (1813-1873) havia consagrat la seva vida a ajudar Àfrica. El teòleg i literat rubinenc Samuel Vila Ventura (1902-1992), director llavors d'*El Eco de la Verdad*, coordinaria durant la guerra la tramesa de queviures, des de l'exili a França i Anglaterra, als evangèlics de la zona republicana i dels camps de refugiats francesos.

Durant l'estiu de 1928, llegim a la correspondència epistolar entre Samuel Vila i Antoni Muniesa, es va esdevenir una lleu polèmica⁸⁴. El missioner americà Leroy de la Missió qüestionava la manera de gestionar els fons que aportava la societat per part de les esglésies de Figueres i l'Escala. Vila i Muniesa, el 1929, van elaborar un pla per convertir una camioneta en un cotxe bíblic per escampar el missatge arreu, però el projecte no va acabar de materialitzar-se.

Membres de les comunitats baptistes de l'Escala i Figueres efectuant una excursió el 1926 pel litoral escalenc. / Foto: autor no identificat. Col·lecció: David Quintana.

"Durant alguns anys, la nostra obra en aquesta vila de l'Escala passà per un període de decadència, fins al punt que alguns dels que feien més burla s'atrevien a profetitzar que: "Quan l'avi Salvi es mori tot s'acabarà". Així ho deien en veure el quadre tan trist que oferien les nostres reunions: quatre germanes ancianes i algun amic que, de tant en tant, hi acudia. Aquest era l'auditori amb que comptava l'ancià germà a les reunions que cada diumenge es celebraven a casa seva. Passats sis anys, cap d'aquelles ancianes viu; però si encara viu l'esmentat Salvi. Noves ànimes han estat afegides a l'Església la qual, ara, ocupa un bonic local i compta amb un bon nombre d'amics, alguns d'ells força interessants. Celebrem tres reunions, cada diumenge: Escola Dominical, Grup de Joves i Predicació, per a la qual cosa rebem la visita del pastor que viu a Figueres o d'algun dels seus ajudants voluntaris Srs. Roig i Canet"⁸⁵.

L'estiu de 1929 es celebrà a Barcelona el II Congrés Evangèlic Espanyol. Entre els sis-cents noranta-sis delegats hi havia els representants de l'Escala; el Congrés fou un veritable èxit⁸⁶. El 30 d'agost de 1929, a la ciutat de Tolosa de Llenguadoc, es va iniciar un punt de missió per a immigrants catalans i espanyols; com també a Perpinyà i Montpeller. Aquesta tasca era portada per un sabadellenc resident allí i a voltes rebia el suport de dirigents catalans, com Antoni Muniesa, llavors pastor de Figueres i l'Escala⁸⁷.

Segons un informe de 1930 sobre el protestantisme a la diòcesi de Girona, a l'Escala era minoritari però hi estava arrelat: "Hay pocos protestantes; no llegan a veinte. Son naturales de ésta, sin bautizar la mayor parte. Existen desde muy antiguo. Los días festivos viene un pastor de Figueras. Pertenecen a la secta de los de Figueras, o sea evangelistas. Tienen capilla donde se da culto. No hay escuelas ni colegios, ni fundaciones ni asociaciones. La propaganda es la difusión de libros, hojas y regalos a los niños"⁸⁸.

Els efectes de la crisi econòmica de 1929 als EUA van arribar aviat a Catalunya en forma de retallades a les ajudes de la Missió Americana i les nòmines dels pastors. Si Muniesa no va deixar l'Escala i Figueres per anar a fer-se càrrec de la església de Barcelona, després d'una reestructuració per fer front a la crisi, va ser gràcies a la tossudesa del diaca figuerenc Gaspar Roig. Aquest va prometre a la Missió que les comunitats de l'Escala i l'Estartit aportarien diners per evitar que Muniesa hagués de marxar a Barcelona i deixés aquestes places⁸⁹.

Només ser proclamada la II República (14/4/1931), els evangèlics catalans visitaren Francesc Macià per sol·licitar llibertat religiosa. Es repartiren moltes bibles i es realitzaren grans campanyes. La reacció general va ser d'atenció i de respecte, però també de majoritària indiferència. Una notable representació escalenca va assistir el 14/6/31 a Barcelona, al teatre del Bosc, a un acte d'afirmació evangèlica⁹⁰.